

Reactie stichting Varkens in Nood – internetconsultatie verbod stroomstootapparatuur

Het is goed nieuws – en hoognodig - dat het gebruik van stroomstootapparaten voor het voortdrijven van dieren wordt verboden. Het gebruik van stroomstootapparatuur veroorzaakt altijd pijn en angst en is onnodig om dieren voort te drijven. Dit wettelijk verbod is noodzakelijk om een einde te maken aan vermijdbare pijn en angst bij miljoenen dieren.

Varkens in Nood is verheugd te lezen dat voor het verbod een zo snel mogelijke inwerkingtreding is beoogd en vraagt de minister het verbod op 1 januari 2024 in werking te laten treden.

Met betrekking tot de uitzondering op het nationaal wettelijk verbod in slachthuizen, verzoekt Varkens in Nood de minister door middel van de genoemde mogelijkheid van een beleidsregel een einde te maken aan het gebruik van stroomstootapparatuur in slachthuizen en die beleidsregel ook per 1 januari 2024 vast te stellen en bekend te maken.

Stroomstootapparatuur veroorzaakt altijd pijn en angst

Stroomstootapparaten worden in de veehouderij gebruikt als drijfmiddel. Door het geven van een elektrische schok worden de dieren gedwongen om (sneller) te lopen. Een elektrische schok van de taser veroorzaakt altijd pijn en angst, zo concludeert onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd door instanties als het Europees referentiecentrum dierenwelzijn (EURCAW) en de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA).^{1,2,3,4}

Stroomstootapparatuur is onnodig om dieren voort te drijven

Het is onnodig om dieren voort te drijven met pijnlijke stroomstoten. Pijn als drijfmiddel – in welke vorm dan ook - is sowieso volstrekt overbodig. De EFSA concludeert, op basis van wetenschappelijk onderzoek én experts met vakkennis, dat het voortdrijven van kleine groepjes varkens met diervriendelijke middelen als opdrijfschotten (die voorkomen dat varkens zich omdraaien en de verkeerde kant op lopen) en vlaggen (die zonder pijn een milde schrikreactie opwekken) het meest efficiënt is.

Bovendien kunnen diervriendelijke drijfmiddelen onveilige situaties voorkomen. Undercoverbeelden van Varkens in Nood, gemaakt bij het laden van varkens voor transport, laten zien dat het gebruik van tasers heftige paniecreacties bij de dieren opwekt.⁵ In hun pogingen om de pijnlijke stroomstoten te ontwijken maken de varkens onverwachte bewegingen, waarbij ze ook de rust van de andere dieren kunnen verstoren. Met een opdrijfschot en vlag kunnen dieren zonder paniek gestuurd worden.

¹ EURCAW-Pigs, 2020. Review on arrival and lairage management at pig slaughterhouses. Online beschikbaar via: <https://edepot.wur.nl/526511>

² EURCAW-Pigs, 2021. Review of pig welfare in slaughterhouses at stunning and bleeding. Online beschikbaar via: <https://edepot.wur.nl/546026>

³ EFSA, 2020. Welfare of pigs at slaughter – scientific opinion. Online beschikbaar via: <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/6148>

⁴ EFSA, 2022. Welfare of pigs during transport – scientific opinion. Online beschikbaar via: <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7445>

⁵ Varkens in Nood, 2022. Beelden beschikbaar via: <https://www.varkensinnood.nl/verbod-stroomstootwapens> en [Dropbox - Undercoverbeelden stroomstootwapens](#)

Stroomstootapparatuur wordt niet volgens de regels gebruikt

De undercoverbeelden van Varkens in Nood zijn onomstotelijk bewijs dat tasers niet volgens de voorschriften van de Europese transport- en slachtverordening gebruikt worden. Beide verordeningen stellen: *Het gebruik van apparaten waarmee elektrische schokken worden toegediend, moet zoveel mogelijk worden vermeden.*^{6,7}

Op de beelden is te zien dat veehouders en transporteurs vrijwel standaard gebruik maken van de taser om varkens voort te drijven. Hierbij worden ook de andere Europese minimumeisen voor het gebruik van tasers overtreden: varkens krijgen schokken op het hoofd, de rug en de flanken (terwijl schokken uitsluitend op de spieren van de achterpoten zijn toegestaan), tasers worden gebruikt op varkens die vóór zich geen ruimte hebben om zich voort te bewegen of op varkens die al lopen (terwijl schokken uitsluitend gebruikt mogen worden op varkens die zich weigeren te verplaatsen) en tasers worden herhaaldelijk gebruikt op hetzelfde dier.

Bovendien is het gebruik van tasers in strijd met de Wet dieren en het Besluit houders van dieren, die stellen dat onnodig en vermijdbaar dierenleed verboden is. Dit geldt eveneens voor andere methoden die pijn als drijfmiddel gebruiken, zoals schoppen, slaan of het gebruik van stokken. Uit de beschikbaarheid van diervriendelijkere alternatieven volgt immers dat er bij het gebruik van tasers - en andere pijnlijke drijfmiddelen - in alle gevallen sprake is van vermijdbaar lijden.

Gebruik stroomstootapparatuur in slachthuizen kan volledig worden vermeden

Varkens in Nood verzoekt de minister door middel van de genoemde mogelijkheid van een beleidsregel een einde te maken aan het gebruik van stroomstootapparatuur in slachthuizen en die beleidsregel ook per 1 januari 2024 vast te stellen en bekend te maken. Het gebruik van stroomstootapparatuur veroorzaakt immers ook in slachthuizen vermijdbaar lijden en kan in alle gevallen worden vermeden.⁸

Als drijfgangen in het slachthuis aangepast worden aan het natuurlijke gedrag van het varken, dan kunnen de dieren rustiger en zonder pijnlijke drijfmiddelen opgedreven worden. Om opstoppingen, angst en verwondingen te voorkomen, zouden varkens alleen in kleine groepen en met diervriendelijke drijfmiddelen als schotten opgedreven moeten worden. Bronnen van afleiding en angst - zoals harde geluiden, gladde vloeren en schaduwen - moeten vermeden worden. Medewerkers die zich rustig gedragen en geleerd hebben hoe om te gaan met varkens kunnen dan met een drijfschot zorgen dat de varkens zich in de juiste richting blijven voortbewegen.

Stop mishandeling met stroomstootwapens

Dieren voortdrijven met stroomstoten is pijnlijk en veroorzaakt angst. Deze praktijk is absoluut niet in lijn met de huidige wetenschap en dus niet meer van deze tijd. De strikte voorwaarden waaronder het gebruik nu nog is toegestaan, worden structureel geschonden. Het is de veesector dus niet

⁶ **Verordening (EG) nr. 1/2005** van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer. Online beschikbaar via: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/ALL/?uri=CELEX%3A32005R0001>

⁷ **Verordening (EG) nr. 1099/2009** van de Raad van 24 september 2009 inzake de bescherming van dieren bij het doden. Online beschikbaar via: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A02009R1099-20191214>

⁸ **Eyes on Animals, 2021.** Dierenwelzijn verbeteren in varkensslachterijen – Tips voor minder stress, verwondingen en opstoppingen. Online beschikbaar via: <https://www.eyesonanimals.com/wp-content/uploads/2021/02/2021-Industrie-Tips-varkensslachterijen- -Nederlands-4.pdf>

toevertrouwd tasers 'mondjesmaat' te gebruiken. Juist de beschikbaarheid van tasers lokt misbruik uit.

Aangezien er goede diervriendelijke alternatieven zijn, is het volstrekt logisch om het gebruik van stroomstootwapens volledig te verbieden en dat verbod zo snel mogelijk te laten ingaan.

Hartelijk dank, ook namens de dieren.